

Space

**Shri Parasara Astro Centre for Education,
424-A,1st Cross, 3rd Main, M K Extension, Bangalore 560 054**

Certificate Course. Diploma Courses

Six marks questions: - to be answered in Five to Ten Sentences or Five to Ten Points.

1. Astrology in your opinion.
2. Do you considered Astrology is Useful to the Society.
3. Astrology is an Indication and Human Efforts are Needed.
4. Astrology useful to Mankind
5. Astrology carries Moral Values
6. What are the Requirements of an Astrologer
7. What the Responsibilities of an Astrologer
8. Branches of Astrology
9. Systems of Astrology.
10. Ancient Jyothisha Pravarthas
11. The classical Texts
12. Sayana and Nirayana Systems
13. Relevance of Astronomy and Astrology.
14. Eclipses
15. The Zodiac.
16. The Exaltation of Planets
17. The planetary cabinet
18. Difference between Fixed and Moveable signs-Ayanamsa
19. The Planetary Aspects
20. The Importance of Date Time and Place for erecting a Horoscope.
21. The Kalapurusha
22. Panchanga and its Importance
23. 27 Constellations
24. Division of Constellation in the Zodiacal Signs
25. Rasi Karakatvas of any Two Rasi
26. Graha Karakatvas of any Two Grahas
27. Natural Benefic/s
28. Natural Malefic/s
29. Functional Benefic/s
30. Functional Malefic/s
31. Kendra
32. The Konas

33. Panaphara
34. Apoklima
35. Raja Yogas
36. Lagnadhi Yogas
37. The Chandradhi Yogas
38. The Suryadhi Yogas
39. Balarista
40. Madhyayu
41. Purnayu
42. Importance of Longevity
43. Surya Mandala
44. Fiery Planets
45. Chaya Grahas
46. Airy Signs
47. Chara Rasi
48. Sthira Rasi
49. Dwiswabhava Rasi
50. Ecliptic
51. Longitude
52. Latitude
53. The Sidereal Time
54. Vernal Equinox
55. The Ascendant
56. Udaya Lagna
57. Prishtoday Rasis
58. Shirodaya Rasi
59. The Ubhayodaya Rasis
60. The Vedas
61. The Panchanga
62. Tithi
63. Vriddhi tithi
64. Ksyaya tithi
65. Tridinspruk
66. Upari tithi
67. Kala
68. Solar day
69. Lunar Day
70. VaraNakshatra
71. Yoga
72. Bhukti
73. Ayana
74. Masa

75. Greeshma Ritu
76. Varsha Ritu
77. Sharath Ritu
78. Hemanath Ritu
79. Shishir Ritu
80. Paksha
81. Vruddhi Chandra
82. Ksheena Chandra
83. Tri skanda
84. Agni Tatva
85. BhoomiTatva
86. Vayu Tatva
87. Jala Tatva
88. Akasha TatvaSrishti Rasi
89. Sthitha Rasi
90. Laya/Samhara Rasi
91. Day Signs
92. Night Signa
93. Nara Rasi
94. Agni tatva Grahas
95. 27 Yogas Nitya Yogas
96. Chara Karanas
97. Sthira Karanas
98. Panch Bhootha Tatvas
99. Caste indication of Grahas
100. The Directions of Rasis
101. Chatushpada Rasi
102. Shadowy Planets
103. Male and Female Rasis
104. The odd and Even Rasis
105. Badhakas
106. Marakas
107. Yogas and its utility
108. Temporary Friendship
109. Planets Position
110. Planets conjunction
111. Planetary Aspects
112. The Yoga Karakas
113. The Solar Month
114. The Lunar Month
115. The Solar Year
116. The Lunar Year

117. The Solar System
118. Difference between Rasi Bhava
119. Difference between Rasi and Navamsa
120. Importance of Navamsa
121. Importance of Bhava Sputa
122. Bhava Arambha
123. Bhava Madhya
124. Bhava Antya
125. The Riksha Sandhi
126. Ashtakavarga and its Utility.
127. Ashtakavarga and its efficacy
128. Given Sarvashatakavarga Explain the Transit of any Planet of your Choice
129. Given Bhinnashatakavarga Explain the Transit of any Planet of your Choice
130. Ashtakavarga and Das Bhukthi results
131. Ashtakavarga and Transit results
132. Ashtakavarga and Planets in Upachaya in Rasi Chart
133. Is Rasi Navamsa strength necessarily considered even for Ashtakavarga results
134. Given the Time Date, Place erect a horoscope using Panchanga/ Ephemeris
135. Construct Rasi Navamsa charts for above
136. Clearly indicate the Rasi Bhava Navamsa
137. Indicate the Bhava Sputa for above

Certificate Course.

Paper One

Six marks questions: - to be answered in Five to Ten Sentences or Five to Ten Points.

1. Astrology in your opinion.
2. Astrology is an Indication and Human Efforts are Needed
3. What are the Requirements of an Astrologer-Guide
4. What the Responsibilities of an Astrologer-Guide
5. Branches of Astrology Natal, Medical, Meterological, Mundane, Prashna
6. Systems of Astrology. Prasara, Jaimimi, Takjaka, Nadi
7. Ancient Jyothisha Pravarthakas;-Surya, Pitamaha, Vyasa, Vasishta, Atri, Parasara, Kashyapa, Narada, Garga, Marichi, Manu, Angira, Lomasha, Poulasa, Chyavana, Yamvana, Bhrgu, Shounaka
8. The classical Texts Mention some Texts.:- Brihath Parasara Hora, Brihath Jataka, Saravali, Phaladeepika, Jataka Parijatha, Jatakaadeshmarga, Sarvartha Chintamani, Jatakalankara, Prashna Marga, Uttara Kalaamrutha, Prashna Gnana, Prashna Tantra, Chamatkara Chintamani

Three Marks Questions: - to be answered in Three to Five Lines or Three to Five Points

1. Astrology in Vedic Period Mention is seen in great epics, Ramayana, Mahabharatha. The auspicious Nakshatra and Tithi , and starting of War, the star ruling, the day they enter a town, etc. The Sun and Moon are the Eyes, Shadangas denote
2. What is Ayanamsha the
3. Uttarayana
4. Sankramana
5. Akshaamsha
6. Rekhaamsha
7. Sayana and Nirayana system
8. Hora
9. Sayana Dina
10. Nirayana Varsha
11. Ritu
12. Graha Chalane
13. Bhoomiya Aksha haagu Druvagalu
14. Bhoo Madhya Rekhe
15. Vishavath Bindu-Vishavath Samoath(Madhyanha Rekhe)
- 16.

Three Marks Questions: - to be answered in One to Three Lines or One to Three Points

17. Sayana Dina
18. Nirayana Varsha
19. Ritu
20. Graha Chalane
21. Bhoomiya Aksha haagu Druvagalu
22. Bhoo Madhya Rekhe
23. Vishavath Bindu-Vishavath Samoath(Madhyanha Rekhe)

1. Astrology/Jyothisha is a ----- . (Divine Knowledge.)
2. The seed of Jyothisha can be traced in -----Puranas.(Hindu Markandeya Purana-Narada Purana, Atharva Veda)
3. Bharatha Varsha is called ----- Bhoomi.(Karma Bhoomi)_
4. Jyothisha has its basic foundation -----Siddantha.
5. Jyothisha is Based on Surya Siddantha is more accurate(Surya)
6. Jyothisha is Triskanda (Siddantha, Samhita, Hora)
7. Jyothisha is part of Shadangas of Vedas(Shiksha, Kalpa, Niruktha, Vyakarana, Chandassu, Jyothisha)
8. Hora(Jataka)Natal Horoscopy deals with Natal horoscopy,Prashna,Muhurtha Bhaga
9. Samhitha deals with Variations of Nature, Dynasties, Mundane, Meteorological.

10. Siddhantha deals with Drugganitha Kghagola Shastra , Astronomical- Mathematical part and Geological

प्रश्न पत्रिका

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸುಭಾಷಿತವನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ವರ್ಣಮಾಲೆ.

ಸ್ವರಗಳು. ಅ ಆ ಇ ಈ ಉ ಊ ಋ ಠ ಌ ಡ ಙ ಃ :- ಅ ಆ ಇ ಙ ತ ಠ ಋ ಠ ಌ ಡ ಙ ಃ :- ಅ ಆ ಇ ಙ ತ ಠ ಋ ಠ ಌ ಡ ಙ ಃ :-

ಎ ಮತ್ತು ಒ ಈ ಅಕ್ಷರಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ

ಽ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಾಯಶಃ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಅ ಇ ಉ ಋ ಌ ಇವು ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು -ಅ ಇ ತ ಠ ಲ್

ಆ ಈ ಉ ಋ ಇವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅ ಈ ಉ ಋ ಗಳ ಧೀರ್ಘರೂಪಗಳು.- ಅ ಇ ತ ಠ ಲ್

ಎ ಐ ಓ ಔ ಇವು ಧೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು . ಇವುಗಳಿಗೆ ಹ್ರಸ್ವರೂಪಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ- ಌ ಡ ಙ ಃ

ಅಂ -ಅಂ ಎಂಬುದು ಅನುಸ್ವಾರ ಹಾಗೂ ಅಃ -ಅಃ ಎಂಬುದು ವಿಸರ್ಗ

ವ್ಯಂಜನಗಳು

ಕವರ್ಗ- ಕ ಖ ಗ ಘ ಙ ಕವರ್ಗ- ಕ ಖ ಗ ಘ ಙ ಚವರ್ಗ- ಚ ಛ ಜ ಞ ಟವರ್ಗ- ಟ ಠ ಡ ಢ ಣ

ತವರ್ಗ-ತ ಥ ದ ಧ ನ - ತ ಥ ದ ಧ ನ ಪವರ್ಗ- ಪ ಫ ಬ ಭ ಮ - ಪ ಫ ಬ ಭ ಮ ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು- ಯ ರ ಲ ವ ಶ ಷ ಸ ಹ - ಯ ರ ಲ ವ ಶ ಷ ಸ ಹ - ಯ ರ ಲ ವ ಶ ಷ ಸ ಹ -

ಶ ಷ ಸ ಹ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು- ನಡುವೆ ಸ್ವರಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. -

ತ್+ಮ=ತ್ಮ- ಲ್+ಮ =ಲ್ಮ, ಷ್+ಣ=ಷ್ಟ,- ಷ್+ಣ= ಷ್ಣ, ತ್+ರ್+ಯ+ತ್ಯ - ಲ್+ರ್+ಯ=ಲ್ಯ

ಅನೇಕ ವರ್ಣಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

1. उत्तरम् लिखत

1 a) सङ्कृतभाषायाम् स्वराः के - लिखत

अ, आ, इ, ई, उ, ऊ, ः, ऌ, ए, ऐ, ओ, औ

1 b) ह्रस्वस्वराः के - लिखत

अ, इ, उ, ः, लृ

1 c) अवर्गीय व्यञ्जनानि लिखत

य, र, ल, व, श, ष, स, ह

1 d) अनुनासिकानि लिखत

ङ, ञ, ण, ण, म

1 e) अल्पप्राणोऽञ्जनानि लिखत

2 a) अक्षरवेदंरुनु? अक्षरवेदंरु नलशवलुदु, शलशुतवलदुदु. अदुु अक्षर.

कुवलुदु कुरुु हलगु डलुदुदु लुडुडुलुसुव वरुणगुरु अक्षरगु.

2 b) सनुसुुत वरुणडलुदुदु नलवतुुडु अक्षरगुवु. अडु डुडुदुदुवलगुवु. अडुगु डुडुदुदुदु- सुडु, वुडुडुन, अडुडुगुवलु,

स्वराः, वुडुडुनलु, अडुडुगुवलु,

Alphabets are those letter which we hear and pronounce. Script is that which is written and read.

there are 48 alphabets in Samskrit Varnamaala. They are divided into three varieties. they are -

स्वराः, वुडुडुनलु, अडुडुगुवलु,

2 c) What is swara. ಸ್ವರ ಎಂದರೇನು? ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2 d) What is called a Matra- ಮಾತ್ರಾ ಎಂದರೇನು-

A vowel is that which can be pronounced without the help of any other letter

ಒಂದು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

2 e) ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು ಯಾವುವು?

ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು 5- ಅವು ಯಾವುಗಳೆಂದರೆ - ಅ, ಓ, ಉ, ಋ, ೠ

ಸ್ವರಗಳು ಎರಡು ರೀತಿ- ಹ್ರಸ್ವ ಮತ್ತು ಧೀರ್ಘ,

2 f) ಧೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು ಎಂದರೇನು ಅವು ಯಾವುವು?

ಎರಡು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಧೀರ್ಘಸ್ವರಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು- ಆ, ಐ, ಉ, ಋ, ಋ, ಌ, ಍, ಌ, ಌ

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಎ (ಅ) ಮತ್ತು ಒ (ಌ) ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳಿಲ್ಲ, ಲ್ಯ (ಳ) ಕಾರಕ್ಕೆ ಧೀರ್ಘವಿಲ್ಲ.

2 g) ಫ್ಲತಸ್ವರವೆಂದರೇನು ಅವು ಯಾವುವು?

ಮೂರುಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಫ್ಲತಸ್ವರವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅ, ಓ, ಉ

ವ್ಯಂಜನವೆಂದರೇನು?

ಅರ್ಧ ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ವ್ಯಂಜನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕ್ ಕಾರದಿಂದ ಮ್ ಕಾರದವರೆಗಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಗಿಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು. ಇದು ಐದು ಗಣಗಳಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಗಣದಲ್ಲಿ ಐದೈದು ಅಕ್ಷರಗಳಿರುತ್ತವೆ.

The time required to pronounce a consonant is a half matra. these are represented by 33 syllabic signs arranged as below

and they are classified in two groups called as vargiya vyanjanaani and avargiya vyanjanaani. vargiya vyanjanaani are 25 in number and avargiya vyanjana are 8 in number

vargiya vyanja - The alphabet from क् to म् are called vargiya vyanja and the consonants which do not blong to vargiya vyanja are called avargiya vyanjana

क वर्गः	क्	ख्	ग्	घ् इ.
च वर्गः	च्	छ्	ज्	झ् ञ
ट वर्गः	ट्	ठ्	ड्	ढ् ण्
त वर्गः	त्	थ्	द्व्	ध् न्
प वर्गः	प्	फ्	ब्	भ् म्

the consonants which do not blong to vargiya vyanja are called avargiya vyanjana

य् र् ल् व् श् ष् स् ह्

अल्प प्राण् व्यञ्जनानि कदिमे णसिरीनिंद णञ्ಚರಿಸುವ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನುತ್ತರೆ. ಇವು ಒಟ್ಟು 18. ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಪ್ರಥಮ ತೃತೀಯ ಮತ್ತು ಪಂಚಮ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕ್ ಗ್ ಜ್ಞ್, ಚ್ ಛ್, ಜ್ ಜ್ಞ್, ಟ್ ಠ್ ಡ್ ಢ್ ಣ್ ಮ್ ಮತ್ತು ಯ್, ರ್, ಲ್ ವ್ ಗಳು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಗಳು .

some consonents are pronounced with a slight aspiration and are designed as Alpa-Prana , while others which are pronounced with a stronger aspiration are called Maha Prana. The fisrt, third, and fifth of each classes and semi vowels य् र् ल् व् are Alpa pranas.

The second , the fourth letters of each classes and श् ष् स् ह् are Maha Prana consonents.

ಅನುನಾಸಿಕ ವ್ಯಂಜನ5 -

ಪ್ರತಿವರ್ಗದ ಐದನೇ ಅಕ್ಷರವು ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರ, ಮೂಗಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಅನುನಾಸಿಕ ವರ್ಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ .

The fifth of every class is termed as anunasika or nasal as they take the help of the nose for their pronunciation. इ. ञ् ण् न् म्

ಪ್ರತಿವರ್ಗದ ಮೊದಲ ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳೊಂದಿಗೆ ಶ್, ಷ್, ಸ್ ಅಕ್ಷರಗಳು.

the first two letters of the five classes of the consonents and ಶ್ ಷ್ ಸ್ are called hard consonents.

ಮೃದು ವ್ಯಂಜನ - 20

ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಮೂರನೆ, ನಾಲ್ಕನೆ, ಮತ್ತು ಐದನೆ ಅಕ್ಷರಗಳು ಹಾಗೂ ಯ್ ರ್ ಲ್ ವ್ ಹ್, ಇವು ಮೃದು ವ್ಯಂಜನಗಳು

The third, fourth the fifth letters of the five classes of consonents and ಯ್ ರ್ ಲ್ ವ್ ಹ್ are called soft consonents

ವ್ಯಂಜನಾನಿ -ವ್ಯಂಜನಗಳು

ಕರ್ಕಶವ್ಯಂಜನ ಕರ್ಕಶವ್ಯಂಜನಾನಿ

ಮೃದು ವ್ಯಂಜನ ಮೃದುವ್ಯಂಜನಾನಿ

ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಾ:

ಮಹಾಪ್ರಾಣಾ:

ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಾ:

ಮಹಾಪ್ರಾಣಾ:

ಅನುನಾಸಿಕಾ: ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಾ:

ಕ್

ಖ್

ಗ್

ಘ್

ಹ್.

ಚ್

ಛ್

ಜ್

ಝ್

ಠ್

ಢ್

ಡ್

ಢ್

ಣ್

ತ್

ಥ್

ದ್

ಧ್

ನ್

ಪ್

ಫ್

ಬ್

ಭ್

ಶ್ ಷ್ ಸ್

ಯ್ ರ್ ಲ್ ವ್

ಸಮ್ಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಮ್ -

ಸ್ವರದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಾಡಾ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವಾಗುತ್ತದೆ.

when the consonents are mutually combined together, they are called conjunct consonents (samyukthakshara

विभा प्रश्न पत्रिका

संस्कृत भाषेयबग्नै निम्न अभिप्राय बरैयिरी. संस्कृत भाषेय अवशुकते हागु ँषयैरुग. संस्कृत भाषेयल्लिन ँदु सुभाषितवन्नु बरैदु अदर अर्धवन्नु बरैयिरी.

1. उत्तरम् लिखत

1 a) सन्सुकृतभाषायाम् स्वराः के - लिखत

अ, आ, इ, ई, उ, ऊ, ँ, ऋ, लृ, ए, ऐ, ओ, औ

1 b) हस्वस्वराः के - लिखत

अ, इ, उ, ँ, लृ

1 c) अवर्गीय व्यणजनानि लिखत

य, र, ल, व, श, ष, स, ह

1 d) अनुनासिकानि लिखत

ङ, ञ, ण, ण, म

1 e) अल्पप्राणओय्ज्जनानि लिखत

2 a) अक्षरवैंदरैनु? अक्षरवैंदरै नाशविल्लुदु, शाशुतवदुदु. अदरै अक्षर.

किदियिंद केरु हागु बायियिंद ँषुकिरिसुव वैरुगुलै अक्षरगुलु.

2 b) ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಅವು ಮೂರುವಿಧವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ- ಸ್ವರ, ವ್ಯಂಜನ, ಅಯೋಗವಾಹಿ,

स्वराः, व्यञ्जनानि, अयोगवाही,

Alphabets are those letter which we hear and pronounce. Script is that which is written and read.

there are 48 alphabets in Samskrit Varnamaala. They are divided into three varieties. they are -

स्वराः, व्यञ्जनानि, अयोगवाही,

2 c) What is swara. ಸ್ವರ ಎಂದರೇನು? ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

2 d) What is called a Matra- ಮಾತ್ರಾ ಎಂದರೇನು-

A vowel is that which can be pronounced without the help of any other letter

ಒಂದು ಮಾತ್ರಾ ಕಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

2 e) ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು ಯಾವುವು?

ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು 5- ಅವು ಯಾವುಗಳೆಂದರೆ - अ, इ, उ, ऋ , ए

ಸ್ವರಗಳು ಎರಡು ರೀತಿ- ಹ್ರಸ್ವ ಮತ್ತು ಧೀರ್ಘ,

2 f) ಧೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು ಎಂದರೇನು ಅವು ಯಾವುವು?

ಎರಡು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಧೀರ್ಘಸ್ವರಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು- आ, ई, ऊ, ऋ, ए, ऐ, ओ, औ

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಎ (ए) ಮತ್ತು ಒ (ओ) ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳಿಲ್ಲ, ಲ್ಯ (लृ) ಕಾರಕ್ಕೆ ಧೀರ್ಘವಿಲ್ಲ.

2 g) ಪ್ಲತಸ್ವರವೆಂದರೇನು ಅವು ಯಾವುವು?

ಮೂರುಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಪ್ಲತಸ್ವರವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆ, ಇ, ಓ

ವ್ಯಂಜನವೆಂದರೇನು?

ಅರ್ಧ ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ವ್ಯಂಜನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕ್ ಕಾರದಿಂದ ಮ್ ಕಾರದವರೆಗಿನ

ವರ್ಣಾನ್ ವಿಭಜ್ಯ ಲಿಖತ-

ಉದಾ- ಗಜಃ = ಗ್ + ಅ + ಜ್ + ಅಃ = ಗಜಃ,

ಅಂಶುಕಮ್, ಚಿತ್ರಾಸಯಃ, ಏರಾವತಃ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ.

ಸಮ್ಸ್ಕೃತ ಲಿಪ್ಯಾ ಲಿಖತ,

ವಿಘ್ನರಾಜಃ, ಭಾರದ್ವಾಜಃ, ಮಧುಕರ್ಕಟೇ, ಅಂಧಕಾರಃ

ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಾಣಿ ಲಿಖತ

ಚ ಗ, ಯ, ಸ

ಏಕವಾಕ್ಯೇನ ಉತ್ತರಮ ಲಿಖತ

ಕೇಠದಿ ಸಂಸ್ಥಾನಸ್ಯ ಮೂಲಪುರುಷಃ ಕಃ ?

ಮಾರ್ಜಾರಃ ಶಃಞ್ಞೇ ಕಿಮ್ ಕಿಮ್ ಧಾರಯತಿ ?

ಕುಠಾರಃ ಕುತ್ರ ಪತಿತಃ

ಚಂಡಮಾರುತಃ ಕುತ್ರ ಸಮುತ್ಪನ್ನಃ ?

ವಿವೇಕಾನಂದಸ್ಯ ಗುರುಃ ಕಃ ?

ನೃಪಸ್ಯ ರಾಜ್ಯಪ್ರಜಾ ಕಥಮ್ ವಸಂತಿ ?

ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಕತಿ ?

ರಿಕ್ತಸ್ಥಾನಾನಿ ಪೂರಯತ.

ಮೂಷಕಾಃ ವಿನಾ _____ ಅತ್ರ ತತ್ರ ಸನ್ಚರಂತಿ.

_____ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೇವಃ ಸಂತುಷ್ಟಃ ಅಭವತ್.

_____ ದತ್ತಕಪುತ್ರ ಸ್ವೀಕೃತವತಿ.

माता नरेन्द्राय ____ कथा: कथयति स्म.

_____ रक्षणार्थं योधा: स्वप्राणान् एव समर्पितवन्तः

चतुर्थं पदम् लिखत

रमा - पद्मा सुरज्येष्ठा: _____

दैत्यारि - केशव - महासेन: - -----

मूषक: - मूषका: - गृहम् -----

पर्याय पदफ़ानि लिखत

काशी,

वनिता,

नृपः,

पिता

इतरवचनद्वयम् लिखत

चतुर: _____

_____ नौके _____

_____ - नृपा:

वनिता _____ -

क्रियापदम् सर्वं पुरुष वचनेषु लिखत (द्वे एव)

१. पठति,

२ लिखति

३. अस्ति

लिङ्. विभक्ति वचानानि लिखत

नौकाः,

नरेद्रस्य,

तृणानि,

अमेरिकादेशे

हस्तात्

अमरकोष श्लोकान्पूर्णां कुरुत (द्वे एव)

१. विनायको -----

----- गजानना

२. लक्ष्मी -----

----- मङ्गलदेवता

३. हिमाम्शुः -----

----- निशापतिः

रिक्त स्थानेषु द्वितीय विभक्त्य रूपम् लिखत

रमा _____ पठति . (श्लोकः)

रमेशः _____ - गच्छति (शाला)

बालिका _____ श्रणोति (कथा)

वृद्धः _____ यच्छति (फल)

राघवः _____ नमति (जनकः)

आम्/ न इति लिखत

नरेन्द्रः चीनादेशे जन्म प्राप्तवान्

चेन्नम्मायाः पिता बसप्पनायकः

माघः फाल्गुणः मासयोः शिशिर ऋतुः

सत्यव्रतस्य कुठारः स्वर्णमयः आसीत्

सम्योजयत

अ

आ

जलम्	केशवः
अहम्	कुशलम्
जन्नोपन्तः	गम्भीरम्
दैत्यारि	नमामि
शिवम्	सुल्तानस्यदूतः

शब्दमेकम् सर्व विभक्ति वचनेषु लिखत

फलम्, शाला, देवः

उत्तराणि

1st

1 दीर्घस्वराः - ते आ, ई, ऊ, ए, ऐ, ओ, औ

2 अनुनासिक अक्षराणि - ङ्, ञ्, ण्, न्, म्

3 अवर्गीय व्यञ्जनानि - य्, र्, ल्, व्, श्, ष्, स, ह्

2nd

1 दर्पण - द् +अ+ र्+ प्+ अ+ ण्+ अः

2 भल्लूकः - भ्+ अ+ ल्+ ल्+ उ+ क्+ अः

3 सरोवरः - स्+ अ+ र्+ ओ+ र्+ व्+ र्+ अः

4 छत्रम् - छ्+ अ+ त्+ र्+ अ+ म्

3rd

1 चिरासभः षट्पदः पर्णम् झषः

4th

- 1 ग, गा,गि,गी, गु,गू, गृ, गृ ग्लृ गे गै गो, गौ गं गः
- 2 'न, ना, नि, नी,नु, नू, नृ नृ ने नै,नो, नौ, न नः
- 3 म, मा, मि, मी, मु, मू, मे, मै, मो, मौ म मः
- 4 ठ ठा ठि ठी ठु ठू ठे ठै ठो ठौ ठ ठः
- 5 ह, हा, हि, ही, हू हू, हे, है, हो, हौ ह हः

5th सत्यव्रतः एकस्मिन् नदीतीरे स्थूलम् वृक्षम् दृष्टवान्

- 1 बिडालः मार्गमध्ये बभ्रुसया अकैकम् मूषकम् भक्षयति
- 2 चेन्नम्मा बिजापुर सुल्तानेन सह संधिम् कृतवति
- 3 शरजम्मा कार्तिकेयः
- 4 हर्षः रक्षणार्थम् श्युयन्सन्गेन सह विशति योधान् प्रेषितवान्
- 5 अमेरिका देशे शिकागो नगरे विवेकानन्दः भाषणम् कृतवान्
- 6 नृपः खड्गेन शिशोखण्डद्वयम् कर्तुं वदति

6th

- 1 सत्यवचनम् श्रुत्वा देवः सन्तुष्टः अभवत्
- 2 जन्नोपन्तः दूतः आसीत्
- 3 स०स्कृते रक्षणार्थम् योधाः स्वप्रणान् ऐव समर्पितवन्तः
- 4 दीन जनान् दृष्ट्वा नरेन्द्रस्य हृदय० द्रवति स्म

7th

- 1 जननी- माता, अम्बा
- 2 राजा - नृपः भूपालः, महीपतिः
- 3 दामोदरः - कृष्णः केशवः दैत्यारि
- 4 पिता - जनकः, जन्मदाता
- 5 नदी - सरित्, आपगा, नदः

8th

- 1 आकाशः
- 2 पिता
- 3 भवानी
- 4 कुमुदबान्धवः

9th

- 1 ग्रन्थः ग्रन्थौ, ग्रन्थाः
- 2 पृच्छति, पृच्छतः पृच्छन्ति
- 3 कुठारः कुठारौ, कुठाराः
- 4 प्रर्णम् पर्णौ, पर्णानि

10th

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1	पठति		
	प्रथम पुरुषः पठति	पठतः	पठन्ति
	मध्यमपुरुषः पठसि	पठथः	पठय
	उत्तम पुरुषः पठामि	पठावः	पठामः

2

अस्ति

प्रथम पुरुषः	अस्ति	स्तः	सन्ति
मध्यमपुरुषः	असि	स्तः	स्थ
उत्तम पुरुषः	अस्मि	स्वः	स्म

3

नमति

प्रथम पुरुषः	नमति नमतः नमन्ति
मध्यमपुरुषः	नमसि नमथः नमथ
उत्तम पुरुषः	नमामि नमावः नमाम

10th

1

पठति

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथम पुरुषः	पठति	पठतः	पठन्ति
मध्यमपुरुषः	पठसि	पठथः	पठय
उत्तम पुरुषः	पठामि	पठावः	पठामः

2

अस्ति

प्रथम पुरुषः	अस्ति	स्तः	सन्ति
मध्यमपुरुषः	असि	स्तः	स्थ
उत्तम पुरुषः	अस्मि	स्वः	स्म

3

नमति

प्रथम पुरुषः नमति नमतः नमन्ति

मध्यमपुरुषः नमसि नमथः नमथ

उत्तम पुरुषः नमामि नमावः नमाम

11th

1 दीनजनान् - पुल्लिङ् द्वितीय विभक्ति बहुवचनम्

2 रामाय - पुल्लिङ् चतुर्थि विभक्ति एकवचनम्

मालानाम् - स्त्रीलिङ्गः षटि विभक्ति बहुवचनम्

युवकस्य - पुल्लिङ्गः षटि विभक्ति एकवचनम्

12th

1 विनायको विघ्नराजद्वैमातृगणाधिपाः अप्येकदन्त हैरम्बोदर गजानन

2 लक्ष्मी पद्मालया पद्मा कमला श्रीःआईफीया इन्दिरा लोकमाता मा रमा मङ्गलदेवता

3 कार्तिकेयो महासेनः शरजन्मा षडाननः पार्वतीनन्दनः स्कन्दः सेनानीर्भूग्रहः

4 उमा कात्यायनी गौरी काली हैमवतीश्वरी, शिवा भवानी रुद्राणी शर्वाणि सर्वमङ्गला

13th

1 शालाम् 2 जनकम् 3 विद्यालयम् 4 गणेशम्

15th

1 आम् 2 न 3 आम् 4 आम्

16th

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा,	बालकः	बालकौ	बालकाः
द्वितीया,	बालकम्	बालकौ	बालकान्

तृतीया	बालकेन	बालकाभ्याम्	बालकैः
चतुर्थी	बालकाय	बालकाभ्याम्	बालकेभ्यः
पञ्चमी	बालकात्	बालकाभ्याम्	बालकेभ्यः
षष्टि,	बालकस्य	बालकयोः	बालकानाम्
सप्तमी	बालके	बालकयोः	बालकेषु
स् प्रथमा	है बालक	है बालकौ	है बालकाः

लता शब्दः अकारान्तस्त्रीलिङ्गः

विभक्ति	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	लता	लते	लताः
द्वितीया	लताम्	लते	लताः
तृतीया	लतया	लताभ्याम्	लताभिः
चतुर्थी	लतायै	लताभ्याम्	लताभ्यः
पञ्चमी	लतायाः	लताभ्याम्	लताभ्यः
षष्टी	लतायाः	लतयोः	लतानाम्
सप्तमी	लतायाम्	लतयोः	लतासु
स.प्रथमा	है लता	है लते	है लताः

फलम् शब्दः अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः

विभक्ति	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	फलम्	फले	फलानि

द्वितीया	फलम्	फले	फलानि
तृतीया	फलेन	फलाभ्याम्	फलैः
चतुर्थी	फलाय	फलाभ्याम्	फलैभ्यः
पञ्चमी	फलात्	फलाभ्याम्	फलैभ्यः
षष्ठी	फलस्य	फलयोः	फलानाम्
सप्तमी	फले	फलयोः	फलेषु
स.प्रथमा	हे फल	हे फले	हे फलेषु

उत्तराणि

1st उतारम् लिखत

- 1 दीर्घस्वराः कति लिखत? दीर्घस्वराः - ते आ, ई, ऊ, ए, ऐ, ओ, औ
- 2 अनुनासिक अक्षराणि लिखत? अनुनासिक अक्षराणि - इ., ञ, न्, म्
- 3 अवर्गीय व्यञ्जनानि लिखत? अवर्गीय व्यञ्जनानि - य्, र्, ल्, व्, श्, ष्, स्, ह्

2nd वर्णान् विभज्य लिखत? दर्पणः भल्लूकः सरोवरः छत्रम्

- 1 दर्पणः - द् +अ+ र्+ प्+ अ+ ण्+ अः
- 2 भल्लूकः - भ्+ अ+ ल्+ ल्+ उ+ क्+ अः
- 3 सरोवरः - स् +अ +र् +ओ+ र्+ व्+ र्+ अः
- 4 छत्रम् - छ्+ अ+ त्+ र्+ अ+ म्

3rd सम्स्कृत्लिप्या लिखत? ಚಿತ್ರಸಂಘಃ, ಷಟ್ಪದಃ ವರ್ಣಮ್ ಯುಷಃ

1

चित्ररासभः षट्पदः पर्णम् झषः

4th गणितक्षराणि लिखत चतुर्नामेव

1

ग, गा,गि,गी, गु,गू, गृ, गृ ग्लृ गे गै गो, गौ गं गः

2

‘न, ना, नि, नी,नु, नू, नृ नृ ने नै,नो, नौ, न नः

3

म, मा, मि, मी, मु, मू, मे, मै, मो, मौ म मः

4

ठ ठा ठि ठी ठु ठू ठे ठै ठो ठौ ठ ठः

5

ह, हा, हि, ही, हू, हू, हे, है, हो, हौ ह हः

5th सत्यव्रतः कुत्र स्थूल० वृक्ष०दृष्टवान्?
वृक्ष०दृष्टवान्

सत्यव्रतः एकस्मिन् नदीअतीरे स्थूल० वृक्ष०

विडालः मार्गमध्ये किं करोति?
भक्षयति

विडालः मार्गमध्ये बभुक्षया एकैकम् मूषकम्

चेन्नम्मा केन सह स०धिम् कृतवती?
स०धिम् कृतवति

चेन्नम्मा बिजापुर सुल्तानेन सह

शरजम्मा का?

‘ शरजम्मा कार्तिकेयः

हर्षः रक्षणार्थम् हयूयनत्सा०गेन सह कान् प्रेषितवान्? हर्षः रक्षणार्थम् श्युयन्सन्गेन सह विशति योधान्
प्रेषितवान्

अमेरिका देशे कस्मिन् नगरे विवेकानन्दः भाषणम् कृतवान्? अमेरिका देशे शिकागो नगरे विवेकानन्दः भाषणम्
कृतवान्

नृपः खड्गेन कस्य खण्डद्वय० कर्तुं वदति?

नृपः खड्गेन शिशोखण्डद्वयम् कर्तुं वदति

6th

- 1 सत्यवचनम् श्रुत्वा देवः सन्तुष्टः अभवत्
- 2 जन्नोपन्तः दूतः आसीत्
- 3 स०स्कृते रक्षणार्थम् योधाः स्वप्राणान् एव समर्पितवन्तः
- 4 दीन जनान् दृष्ट्वा नरेन्द्रस्य हृदय० द्रवति स्म

7th रिक्त स्थानानि पूरयत

----- श्रुत्वा देवः सन्तुष्टः अभवत्? ----- = सत्य वचन० श्रुत्वा देवः सन्तुष्टः अभवत्

जन्नोपन्तः ----- आसीत्? = जन्नोपन्तः --दूतः आसीत्? =

----- रक्षणार्थं योधाः स्वप्राणान् एव समर्पितवन्तः = स०स्कृतेः रक्षणार्थं योधाः स्वप्राणान् एव समर्पितवन्तः

दीन जनान् दृष्ट्वा नरेन्द्रस्य ____ - द्रवति स्म = दीन जनान् दृष्ट्वा नरेन्द्रस्य हृदय० द्रवति स्म

पर्याय पदानि लिखत

- 1 जननी- माता, अम्बा
- 2 राजा - नृपः भूपालः, महीपतिः
- 3 दामोदरः - कृष्णः केशवः दैत्यारि
- 4 पिता - जनकः, जन्मदाता
- 5 नदी - सरित्, आपगा, नदः

8th विरुद्धार्थं पद० लिखत दक्षः उपकारः सत्य०=

दक्षः =अदक्षः उपकारः= अपकारह सत्य०=असत्य०

विजातीय पद० चिनुत, राजा , भूपालः आकाशः नृपः

पुत्रः तनयः सूनुः पिता

पद्म, रमा, इन्दिरा, भवानी

कल्याण० शुभम्, कुमुदबान्धवः श्रेयसम्

- 1 आकाशः
- 2 पिता
- 3 भवानी
- 4 कुमुदबान्धवः

9th इतरवचन०द्वय० लिखत

- 1 ग्रन्थः ग्रन्थौ, ग्रन्थाः
- 2 पृच्छति, पृच्छतः पृच्छन्ति
- 3 कुठारः कुठारौ, कुठाराः
- 4 पर्णम् पर्णौ, पर्णानि

चतुर्थ पद० लिखत

त्रिंशत्- ३०, एकादश- =११

अमरः - देवः विनायकः - गजाननः

रमा - पद्मा, सुरज्येष्ठः - लोकेशः

उपकारः अपकारः सन्तुष्टः -असन्तुष्टः

10th

क्रियापदम् सर्व पुरुष वचनेषु लिखत -- पठति , अस्ति, नमति

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1	पठति		
	प्रथम पुरुषः पठति	पठतः	पठन्ति

	मध्यमपुरुषः	पठसि	पठयः	पटय
	उत्तम पुरुषः	पठामि	पटावः	पठामः
2	अस्ति			
	प्रथम पुरुषः	अस्ति	स्तः	सन्ति
	मध्यमपुरुषः	असि	स्तः	स्थ
	उत्तम पुरुषः	अस्मि	स्वः	स्म

3	नमति			
	प्रथम पुरुषः	नमति नमतः नमन्ति		
	मध्यमपुरुषः	नमसि नमथः नमथ		
	उत्तम पुरुषः	नमामि नमावः नमाम		

11th लि०ग विभक्ति वचनानि लिखत- दीनजनानन्, रामाय - मालानाम् - युवकस्य -

1	दीनजनान् -	पुल्लिन्ड् द्वितीय विभक्ति बहुवचनम्
2	रामाय -	पुल्लिन्ड् चतुर्थि विभक्ति एकवचनम्
	मालानाम् -	स्त्रीलिङ्गः षटि विभक्ति बहुवचनम्
	युवकस्य -	पुल्लिन्गः षटि विभक्ति एकवचनम्

12th अमरकोश स्लोकैः पूर्णान् कुरुत= विनायको-----गजानन

लक्ष्मी -----मन्गलदेवता

कार्तिकेयो-----सेनानीर्भूग्रहः

उमा -----सर्वमंगला

- 1 विनायको विघ्नराजद्वैमातुगणाधिपाः अप्येकदन्त हेरम्बोदर गजानन
- 2 लक्ष्मी पद्मालया पद्मा कमला श्रीःआईफीया इन्दिरा लोकमाता मा रमा मङ्गलदेवता
- 3 कार्तिकेयो महासेनः शरजन्मा षडाननः पार्वतीनन्दनः स्कन्दः सेनानीर्भूग्रहः
- 4 उमा कात्यायनी गौरी काली हैमवतीश्वरी, शिवा भवानी रुद्राणी शर्वाणि सर्वमङ्गला

13th रिक्तस्थानेषु द्वितीया विभक्ति रूपं लिखत

सुरेशः _____ गच्छति (शाला)

राघवः _____ पांआटी(जनकः)

छात्रः _____ गच्छति (विध्यालयः)

अर्चकः _____ पूजयति(गणेशः)

1 शालाम् 2 जनकम् 3 विध्यालयम् 4 गणेशम्

15th आम् /न इति लिखत

देवः कुठारत्रयमपि दत्तवान्,

नरेन्द्रः चीनादेशे जन्म प्राप्तवान्

प्रथमा नारी सत्यं वदति

सत्यव्रतस्य कुठारह लोहमयः आसीत्

1 आम् 2 न 3 आम् 4 आम्

16th द्वे एव सर्वविभक्तिवचनेषु लिखत - बालकः लता फलम्

एकवचनम्

द्विवचनम्

बहुवचनम्

प्रथमा,	बालकः	बालकौ	बालकाः
द्वितीया,	बालकम्	बालकौ	बालकान्
तृतीया	बालकेन	बालकाभ्याम्	बालकैः
चतुर्थी	बालकाय	बालकाभ्याम्	बालकेभ्यः
पञ्चमी	बालकात्	बालकाभ्याम्	बालकेभ्यः
षष्टि,	बालकस्य	बालकयोः	बालकानाम्
सप्तमी	बालके	बालकयोः	बालकेषु
स् प्रथमा	हे बालक	हे बालकौ	हे बालकाः

लता शब्दः अकारान्तस्त्रीलिङ्गः

विभक्ति	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	लता	लते	लताः
द्वितीया	लताम्	लते	लताः
तृतीया	लतया	लताभ्याम्	लताभिः
चतुर्थी	लतायै	लताभ्याम्	लताभ्यः
पञ्चमी	लतायाः	लताभ्याम्	लताभ्यः
षष्टी	लतायाः	लतयोः	लतानाम्
सप्तमी	लतायाम्	लतयोः	लतासु
स.प्रथमा	हे लता	हे लते	हे लताः

फलम् शब्दः अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः

विभक्ति	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा	फलम्	फले	फलानि
द्वितीया	फलम्	फले	फलानि
तृतीया	फलेन	फलाभ्याम्	फलैः
चतुर्थी	फलाय	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
पञ्चमी	फलात्	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
षष्ठी	फलस्य	फलयोः	फलानाम्
सप्तमी	फले	फलयोः	फलेषु
स.प्रथमा	हे फल	हे फले	हे फलेषु

17th

समयम् अक्षरौ निदिशत्

1 3.30 = सार्धं त्रयवादनम् , 11,17.= सपाद एकादशवादनम्, 08.30= सार्धं अष्टवादनम्, 4.30= सार्धं चतुर्वादनम्

संख्या अक्षरौ लिखत

2 42 =एकचत्वारिंशत् ,6= षट् , 35=पञ्चत्रिंशत् ,27= सप्तविंशत्,